

Standard Rzetelnego Przedsiębiorstwa Leśnego

Gdańsk, październik 2015

Standard powstał w ramach programu Rzetelne Przedsiębiorstwo Leśne, realizowanego przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku przy współpracy szerokiego grona przedstawicieli sektora nauki, przedsiębiorców, administracji publicznej i organizacji pozarządowych.

Standard wskazuje oczekiwania wobec firm świadczących usługi leśne na rzecz jednostek Lasów Państwowych. Celem opracowanego standardu jest stworzenie w ramach LP mechanizmu umożliwiającego rozwój firm świadczących usługi leśne na najwyższym poziomie jakości, przy zachowaniu zasad uczciwej konkurencji.

Ilekczo w tekście pojawiają się następujące pojęcia, należy przez nie rozumieć co następuje:

LP	POJĘCIE	DEFINICJA
1	LP	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
2	Podwykonawca	firma, która na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej o charakterze odpłatnym, świadczy usługi, dostawy stanowiące część zamówienia publicznego. Umowa zawarta między wybranym przez zamawiającego wykonawcą a innym podmiotem (podwykonawcą), zgodnie z art. 2 pkt. 9b PZP
3	Pracownik	osoba fizyczna zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę zgodnie z Art. 2 Kodeksu Pracy
4	Prawo Pracy	Na podstawie art. 9 Kodeksu Pracy, źródłami Prawa Pracy w Polsce są: <ul style="list-style-type: none"> • kodeks pracy i akty wydane na jego podstawie • inne ustawy i akty wydane na ich podstawie określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców • postanowienia układów zbiorowych pracy • inne porozumienia zbiorowe, • regulaminy, statuty określających prawa i obowiązki stron stosunków pracy.
5	Standard	Standard Rzetelnego Przedsiębiorstwa Leśnego
6	Umowa	dokument zawarty w formie pisemnej pomiędzy jednostką LP, a firmą (firmami) świadczącymi usługi leśne na wykonanie takich usług na terenie danej jednostki LP.
7	Wykonawca	firma świadcząca usługi leśne, Zakład Usług Leśnych, wykonująca usługi na podstawie Umowy.
8	Zamawiający	jednostka LP udzielająca zamówienia na wykonanie usług leśnych
9	Zatrudnienie	umowa między dwiema stronami, pierwszą będącą pracodawcą i drugą zwaną pracownikiem. Stosunek między obiema stronami regulowany jest Kodeksem pracy.

Opracowany model składa się z 3 poziomów monitorowania jakości, które można przedstawić w następującym diagramie:

Schemat zarządzania jakością usług leśnych

Przyjęto założenie, iż cały system monitorowania jakości musi obejmować cały rynek usług leśnych gdzie pracownicy LP mają pełną informację o podmiotach realizujących usługi.

Standard obejmuje następujące obszary zagadnień:

1. Legalność zatrudnienia
2. Profesjonalizm usług
3. Bezpieczeństwo i higienę pracy
4. Ochronę środowiska naturalnego

1. Legalność zatrudnienia

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
1	Legalność zatrudnienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie osoby realizujące zamówienie w zakresie zrywki i pozyskania drewna są zatrudnione zgodnie z prawem pracy zarówno przez wykonawcę jak i podwykonawcę. 2. Wszystkie osoby nie realizujące zamówienia w zakresie zrywki i pozyskania drewna posiadają pisemne umowy w oparciu o odpowiednie zapisy prawne (prawo pracy, prawo cywilne). 	Stwierdzone przypadki nielegalnego zatrudnienia lub współpracy skutkują rozwiązaniem umowy oraz brakiem wydania potwierdzenia spełniania standardu RPL.
2	Aktualny wykaz osób realizujących usługę	<p>W trakcie realizacji usługi pracownicy LP posiadają pełną informację o osobach realizujących zamówienie.</p> <p>Zmiana pracownika w trakcie realizacji usługi może nastąpić jedynie pod warunkiem, iż nowozatrudniony pracownik posiada nie niższe kwalifikacje niż wymagane podczas składania oferty.</p>	<p>Wykonawca na bieżąco informuje zamawiającego o zmianach personalnych, w przypadku ich wystąpienia.</p> <p>Zamawiający umieszcza w umowie zapis zastrzegający obowiązek aktualizowania wykazu osób realizujących usługę przez wykonawcę.</p> <p>Powyższe zasady dotyczą również podwykonawców świadczących usługi na rzecz wykonawcy.</p>
3.	Przejrzysty udział podwykonawców przy realizacji zamówienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podwykonawcy realizujący zadania związane z pozyskaniem i zrywką drewna oraz hodowlą i ochroną lasu posiadają pisemną umowę na realizację określonych części zamówienia 2. Istnieje czytelny podział prac, które wykonawca powierza podwykonawcom. 3. Co najmniej 60 % wartości netto wykonywanych usług leśnych na rzecz jednostek LP realizują pracownicy wykonawcy. 	<p>Wykonawca korzystający z usług podwykonawców ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i terminowość powierzonych im prac oraz za przestrzeganie wszystkich wymogów wynikających z zawartej umowy.</p> <p>Zamawiający ma prawo do niewyrażenia zgody na skorzystanie z usług podwykonawcy.</p>
4.	Współpraca z organami kontrolnymi	Wykonawca poddaje się i wdraża ewentualne zalecenia właściwych organów kontrolnych.	Stwierdzone przypadki nie wdrożenia ewentualnych zaleceń pokontrolnych, w szczególności w zakresie prawa pracy, skutkują obniżeniem punktacji.

2. Profesjonalizm usług

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
1.	Kompetencje zawodowe osób realizujących zamówienie	1. Pracownicy i podwykonawcy posiadają wszystkie niezbędne kwalifikacje i uprawnienia wykonywania prac leśnych.	Pracownicy wykazują się udokumentowanymi kwalifikacjami zawodowymi.
2.	Wykonawca posiada niezbędne doświadczenie w zakresie realizacji usług leśnych	1. Wykonawca prowadził działalność gospodarczą w zakresie gospodarki leśnej w przeciągu ostatnich 3 lat kalendarzowych	Działalność musi być udokumentowana np. fakturami, referencjami, umowami itp.
3.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	Zapewnienie odpowiednich szkoleń zawodowych dla pracowników	Wykonawca rozwija kompetencje pracowników poprzez ich ustawiczne kształcenie.
4.	Terminowość realizacji zleceń	Prace realizowane są zgodnie z terminami uzgodnionymi w zleceniach.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Terminy związane z realizacją prac są precyzyjnie określone na etapie zlecenia prac. 2. Wykonawca ma prawo do wniesienia uwag co do realizacji terminów zlecenia. 3. Zmiana terminów wymaga formy pisemnej (np. adnotacja na zleceniu, notatka służbowa, wpis w książce służbowej)
5.	Reagowanie na uwagi i zastrzeżenia wnoszone podczas realizacji prac	<p>Zgłaszane usterki usuwane są terminowo i we wskazany sposób.</p> <p>Praca pracownika nadzoru wykonawcy jest zorganizowana w sposób umożliwiający skuteczną komunikację z zamawiającym.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastrzeżenia do istotnych kwestii dotyczących wykonywanych prac wymagają zgłoszeń w formie pisemnej. 2. Przy zgłaszaniu zastrzeżeń należy określić termin ich usunięcia.
6.	Wykonywanie usług w oparciu o własny potencjał techniczny i kadrowy	Większość prac min 60% wykonawca wykonuje w oparciu o własny potencjał techniczny i kadrowy	

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
7.	Właściwa organizacja pracy	1. w zasięgu linii i urządzeń energetycznych oraz dróg publicznych wykonawca organizuje i zabezpiecza prace wykonywane w zasięgu linii i urządzeń energetycznych oraz dróg publicznych, dokonuje uzgodnień z właściwymi rejonami energetycznymi i zarządcami dróg, dotyczących wyłączenia napięcia i uziemienia linii energetycznych oraz czasowego wstrzymania ruchu na drogach publicznych.	
		2. Prawidłowe przygotowanie powierzchni roboczych	1. Pracownicy znają: <ul style="list-style-type: none"> a. granice powierzchni objętej zabiegiem, b. elementy przyrodniczo cenne podlegające ochronie, c. ogólny kierunek obalania drzew, d. przebieg szlaków operacyjnych, e. miejsca składowania pozyskanego drewna. f. granice powierzchni roboczych. 2. Powierzchnia robocza jest prawidłowo oznakowana w terenie - dotyczy prac które są objęte takimi wymaganiami.
		Wyrób i przygotowanie surowca zgodnie z umową i obowiązującymi normami i warunkami technicznymi	Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody wynikające z niezastosowania zasady "najcenniejszego sortymentu" podczas ich wyrobu. Drewno do odbiórki jest przygotowane w sposób umożliwiający jego udostępnienie do pomiarów i oględzin (w szczególności usunięcie gałęzi, ułożenie drewna w sposób umożliwiający jego pomiar, ocenę występujących wad i ewentualną manipulację).
		Uprzątnięcie pasów drogowych (łącznie z przydrożnymi rowami), upraw leśnych, elementów przyrodniczo cennych, urządzeń melioracyjnych oraz gruntów obcej własności z gałęzi i innych odpadów powstałych w trakcie pozyskania.	
		Usunięcie uszkodzeń dróg, urządzeń melioracyjnych oraz istniejących grodzień	
8.	Posiadanie sprawnych maszyn wielooperacyjnych i forwarderów.	Wykonawca posiada sprawne maszyny wielooperacyjne oraz forwardery.	Wykonawca posiada odpowiednią dokumentację techniczną potwierdzającą techniczną sprawność posiadanych maszyn.

3. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
1	Właściwa organizacja BHP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonawca i podwykonawca (podwykonawcy) dokonali oceny ryzyka zawodowego na wszystkich utworzonych stanowiskach pracy 2. Pracownicy wykonawcy i podwykonawcy zostali powiadomieni o zagrożeniach występujących w zakładzie pracy. 3. Pracownicy realizujący zamówienie posiadają aktualne badania lekarskie. 4. Wykonawca posiada opracowane procedury postępowania przy wypadkach. 5. Wykonawca zatrudnia pracowników przeszkolonych w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej. 6. Pracownicy mają stały dostęp do apteczki pierwszej pomocy 7. Wykonawca zapewnia wymagany nadzór nad wykonywaniem prac w lesie. 	<p>Wykonawca zatrudnia osoby przeszkolone z udzielania pierwszej pomocy</p> <p>Pracownicy są wyposażeni w środki łączności umożliwiające kontakt z przedstawicielem wykonawcy.</p>
2	Pracownicy Wykonawcy znają i przestrzegają obowiązujące przepisy BHP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie obowiązujących na danym stanowisku przepisów BHP i się do nich stosują. 2. Wykonawca nie naruszył przepisów BHP w zakresie wypadków. 	<p>Na wykonawcy spoczywa obowiązek organizacji szkoleń bhp.</p> <p>Obowiązek ten powinien również obejmować osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.</p> <p>Wykonawca nie może być w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy poprzedzających wykonanie audytu karany sądownie prawomocnym wyrokiem za wypadek ciężki z winy pracodawcy.</p>

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
3.	Stosowanie środków ochrony indywidualnej	<p>Pracownicy są odpowiednio wyposażeni i używają podczas prac odpowiednich środków ochrony indywidualnej w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaski ochronne z ochronnikami uszu i oczu • kontrastowe kamizelki • buty i spodnie ochronne lub nogawice z wkładką antyprzecięciową • rękawice ochronne. 	
4	Właściwa organizacja pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby wykonujące niebezpieczne prace takie jak ścinka dużych drzew, usuwanie wiatrołomów nigdy nie pracują same. 2. Osoby wykonujące prace polegające na wspinaniu się na drzewa posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i sposobu prowadzenia pracy oraz posiadają odpowiednie wyposażenie zabezpieczające. 3. Pozyskiwanie drewna mogą wykonywać wyłącznie osoby, które uzyskały instrukcje w zakresie właściwej i bezpiecznej ścinki drzew. 4. Przy pracach niebezpiecznych zapewniony jest nadzór stały. 5. Organizacja prac niebezpiecznych w zespołach. 	Wykonawca regularnie sprawdza, czy wszystkie procedury dotyczące bezpieczeństwa są przestrzegane, a środki techniczne są stosowane i są w pełnej sprawności do wykonywania określonych czynności

Lp.	WARUNEK	OPIS	UWAGI
5	Stosowanie właściwych i sprawnych technicznie narzędzi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podczas prac stosowane są wyłącznie sprawne narzędzia oraz maszyny i urządzenia w dobrym stanie technicznym, odpowiednio utrzymane oraz wyposażone w fabryczne zabezpieczenia i osłony. 2. Stosowany sprzęt posiada aktualne badania oraz wymagane certyfikaty techniczne urządzeń, w przypadku takiego wymogu. 	
6	Bezpieczeństwo osób trzecich	Wykonawca wprowadził procedury zapobiegające pojawianiu się osób trzecich na powierzchniach roboczych.	<p>Na wykonawcy spoczywa obowiązek skutecznego oznakowania powierzchni roboczej oraz jego utrzymywanie do zakończenia prac. Wykonawca zapewnia odpowiednią organizację pracy wykluczającą obecność osób trzecich na powierzchniach na których prowadzone są prace.</p> <p>Pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie przestrzegania tego warunku (dokumentacja sprawdzana podczas audytu zewnętrznego).</p>

4. Ochrona środowiska naturalnego

Lp.	CECHA BADANA	WARUNEK	UWAGI
1.	Ochrona cennych elementów przyrodniczo	Podczas prac wykonawca zachowuje wskazane elementy cenne przyrodniczo (płaty roślinności chronionej, stanowiska występowania chronionych roślin i zwierząt i grzybów, lokalne zabagnienia tereny wilgotne itp.) .	<p>Obowiązek wskazania elementów cennych przyrodniczo przedstawicielowi wykonawcy leży po stronie właściwego pracownika zamawiającego.</p> <p>Pracownicy wykonawcy wykonujący prace znają wskazane cenne elementy przyrodnicze występujące na terenie prowadzonych prac.</p>
2.	Stosowanie technologii przyjaznych środowisku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prace prowadzone są w sposób minimalizujący uszkodzenia gleb, wód powierzchniowych oraz drzew stojących. 2. W używanych maszynach i urządzeniach nie występują wycieki oleju o charakterze stałym. 3. Osoby wykonujące prace znają procedury postępowania w razie wypadku, pożaru lub rozlania oleju lub innych wyrobów ropopochodnych. 4. Maszyny leśne oraz punkty obsługi i tankowania pił motorowych wyposażone są w odpowiednie zestawy do pochłaniania oleju. 5. Pojazdy silnikowe używane do prac leśnych są wyposażone w gaśnice. 	Do prac leśnych w układach tnących pilarek i głowic ścinkowych należy obowiązkowo stosować wyłącznie oleje biodegradowalne pochodzenia roślinnego o udokumentowanej biodegradowalności zgodnie z normami OECD 301B lub OECD 301F.

Lp.	CECHA BADANA	WARUNEK	UWAGI
		<p>6. Na bieżąco usuwane są wszelkie wycieki szkodliwych substancji ropopochodnych.</p> <p>7. Powstałe szkodliwe odpady ropopochodne są przekazywane do zagospodarowania lub unieszkodliwienia.</p> <p>8. Środki chemiczne, ich opakowania, nieorganiczne odpady w stanie ciekłym lub stałym powstałe w wyniku działań gospodarczych w lesie lub funkcjonowania sprzętu, są składowane i zagospodarowane w sposób przyjazny dla środowiska i zgodnie z prawem.</p> <p>9. Po zakończeniu procesów technologicznych z powierzchni są usunięte wszelkie śmieci powstałe w czasie prowadzenia zabiegu .</p>	
3.	Prowadzenie gospodarki odpadami	Wykonawca posiada procedury utylizacji odpadów	